

สัมภาษณ์

กระทรวงสาธารณสุข เน้นนโยบายสุขภาพเชิงรุก

น.พ.ปราชญ์ บุญยวงศ์โรจน์
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

น.พ.ปราชญ์ บุญยวงศ์โรจน์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เปิดเผย “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า กระทรวงสาธารณสุขมีบทบาทในการพัฒนาการแพทย์ การสาธารณสุข และสนับสนุนงานบริการสุขภาพแก่ประชาชนทั่วประเทศ อย่างไรก็ดี ในปี 2549 องค์การอนามัยโลกได้กำหนดให้ปัญหาการคลังคนทางด้านสาธารณสุข เป็นปัญหาใหญ่ของโลกและอยู่ในขั้นวิกฤติใน 57 ประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะแพทย์ พยาบาลและผดุงครรภ์ ขาดแคลนประมาณ 2.4 ล้านคน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการขาดแคลนใน 11 ประเทศ สูงถึง 1.2 ล้านคน

สำหรับประเทศไทยปัจจุบันมีแพทย์ 25,932 คน ต่ำกว่าที่ควรจะมีคือ 38,340 คน นอกจากนั้นการกระจายแพทย์มีความไม่เท่าเทียมกัน ทำให้พื้นที่ชนบทมี ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ที่รุนแรง ประกอบกับภาวะสมองไหล ที่แพทย์ลาออกจากโรงพยาบาลรัฐที่ให้บริการแก่สาธารณสุขไปทำงานในระบบ เอกชนมากขึ้น มองในมุมกลับ ทำให้ธุรกิจทางการแพทย์เติบโตอย่างรวดเร็ว มีการขยายตัวของโรงพยาบาลเอกชนในพื้นที่ที่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ โดย ในปี 2548 มีโรงพยาบาลเอกชนจำนวน 310 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร 85 แห่ง ส่วนโรงพยาบาลของรัฐทั้งระดับจังหวัดและอำเภอมีจำนวนรวม 985 แห่ง

“ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ที่ทวีความรุนแรงขึ้นนี้ ส่วนหนึ่งสัมพันธ์กับระบบการแพทย์ที่เน้นการรักษามากกว่าการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ จึงทำให้ประชาชนจำนวนมากต้องเจ็บป่วยจากโรคภัยไข้เจ็บที่สามารถป้องกันได้ เรื่องนี้เป็นเรื่องกระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญในเชิงรุก โดยให้ความรู้และรณรงค์สร้างสุขนิสัยรักสุขภาพและการออกกำลังกายให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง”

ด้านนโยบายการพัฒนาสุขภาพของประชาชนในสมัยรัฐบาลของนายสมัคร สุนทรเวช เป็นนายกรัฐมนตรีนั้น กำหนดให้ กระทรวงสาธารณสุขมีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เพิ่มคุณภาพของระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างไม่เป็นอุปสรรค พร้อมทั้งปฏิรูประบบบริหารจัดการสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพทั่วถึงและครบวงจร ทั้งการรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสุขภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ
2. จัดให้มีมาตรการลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพและภาวะทุพโภชนาการที่นำไปสู่การเจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น โรคมะเร็ง หัวใจ เบาหวาน ความดันโลหิต และอุบัติเหตุจากการจราจร พร้อมทั้งนำมาตรการภาษีการบริโภคสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมาใช้กระตุ้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคลให้ลด ละ และเลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ
3. ดำเนินการระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคเชิงรุก เพื่อป้องกันปัญหาการป่วยและตายด้วยโรคอุบัติใหม่และระบาดซ้ำในคน พร้อมทั้งสร้างขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง วินิจฉัย และดูแลรักษาพยาบาลอย่างเป็นระบบที่ประสานเชื่อมโยงทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
4. เพิ่มแรงจูงใจและขยายงานอาสาสมัครสาธารณสุข เพื่อเป็นกำลังสำคัญให้ชุมชนในการดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลและการเฝ้าระวังโรคในชุมชนรวมทั้งเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสออกกำลังกาย และเล่นกีฬาเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและพละนาถมิยที่ ดี รวมทั้งพัฒนาทักษะทางด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศที่จะนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศชาติสร้างนิสัยรักการกีฬาและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นและมั่วสุมกับอบายมุขและยาเสพติด